

**Parlamentul României
Camera Deputaților**

Expunere de motive

Propunere legislativă privind ajutorul bănesc acordat de stat mamelor care au născut și au păstrat în îngrijire trei sau mai mulți copii

Potrivit datelor Institutului Național de Statistică (INS), în urmă cu 25 de ani se nășteau anual 314.746 de copii. Două decenii mai târziu, numărul acestora a scăzut aproape la jumătate. Cauzele sunt multiple, iar scăderea natalității în România ar putea fi determinată inclusiv de situația financiară precară a românilor și implicit a mamelor care nasc. Astfel, populația României a scăzut pentru prima dată sub 20 de milioane de persoane din 1968 și până astăzi, iar începând cu ianuarie 2010 populația țării a scăzut cu 60-70.000 de persoane anual în mod natural.

Rata de fertilitate în anul 2012 era de 37,5 născuți vii la 1.000 de femei, prin comparație cu situația din 1989, când era de 66,3 născuți vii la 1.000 de femei. În 2013, numărul născuților-vii a fost de 198,2 mii, mai mic cu 2,9 mii față de anul precedent. Scăderea numărului s-a produs atât în mediul urban cât și în cel rural, cu precădere în mediul rural unde s-au născut cu 17% mai puțini copii decât în mediul urban. Conform aceluiași date din anul 2013, 52.359 născuți-vii (29,7%) au mame cu studii superioare, iar 40.441 născuți-vii (23%) au mame cu studii gimnaziale.

În anul 2014, populația României era de 19,94 milioane de locuitori. Datele INS din ianuarie 2015 confirmă din nou declinul demografic al României, numărul născuților-vii a fost mai mic cu 1.105 în luna noiembrie față de aceeași lună din 2013. Și în acest an se menține trendul anilor anteriori, astfel în mediul urban continuă să se nască mai mulți copii decât în mediul rural. La 1 ianuarie 2014, populația tânără (de 0-14 ani) s-a redus cu 94,2 mii persoane în comparație cu anul 2012 (de la 15,8% în 2012 la 15,5% în 2014) și a crescut populația vârstnică (de 65 ani și peste) cu 55,1 mii persoane (de la 16,1% în 2012 la 16,5% în 2014). Totodată, vârsta medie a populației țării a crescut de la 40,6 ani (2012) la 41,2 ani (2014).

Conform datelor prezentate de INS, în anul 2014 în Municipiul București s-au născut cei mai mulți copii, peste 19 mii de copii, urmat de județul Iași, cu 9,6 mii de născuți-vii. Numărul scade în Suceava (8,3 mii), Constanța (7,3 mii), Timiș și Bacău (cu câte 6,7 mii născuți-vii fiecare). În județele Brăila, Caraș-Severin, Covasna, Giurgiu, Mehedinți și Tulcea s-au născut în 2014 cei mai puțini copii, județele amintite înregistrând fiecare valori sub 2,5 mii născuți-vii.

De asemenea, potrivit datelor Băncii Mondiale din ultimii trei ani, la nivel mondial România se situează pe antepenultimul loc la capitolul natalitate. România ocupă locul trei în acest clasament, alături de Thailanda, Elveția, Spania, Slovacia, Singapore, Polonia, Malta, Lituania, Liechtenstein, Letonia, Coreea, Danemarca, Cehia, Cuba, Croația, Bulgaria, San Marino și Andora. În aceste țări se nasc 10 copii la 1.000 de locuitori. La nivel european, România se află la mijlocul clasamentului în topul țărilor cu cea mai ridicată natalitate. Pe primul loc în UE se află Irlanda – cu 16 nou-născuți la 1.000 de locuitori în 2012, iar la polul opus se află Germania cu 8 nou-născuți la 1.000 de locuitori.

Previziunile nu sunt nici ele optimiste. În anul 2050 vom fi mai puțini de 16,7 milioane de oameni, potrivit previziunilor Centrului de Cercetări Demografice din România, și sub 15 milioane potrivit estimărilor Națiunilor Unite (ONU), dintre care apți de muncă doar 6,8 milioane. Până în 2080 populația României va ajunge la 13,9 milioane de persoane, potrivit ONU. Estimările INS și ale Eurostat prevăd o populație de peste 17 milioane de locuitori până în 2040 și de peste 14, respectiv 16 milioane de locuitori în 2080.

Printre cauzele care au condus la această situație îngrijorătoare se numără în mod evident și faptul că, printr-un nefericit complex de împrejurări, Decretul nr. 410/26 decembrie 1985 privind ajutoarele care se acordă mamelor cu trei sau mai mulți copii a intrat în desuetudine și a fost abrogat prin Legea nr. 67/24 iunie 1995 privind ajutorul social. În consecință, lipsite de orice sprijin material, femeile refuză, de regulă, să nască mai mult de 1-2 copii.

Pentru evitarea unei catastrofe demografice și având în vedere și Recomandarea Consiliului Europei nr. 94(14) adoptată la 22 noiembrie 1994, apreciez ca necesară adoptarea prezentului proiect de lege privind ajutorul bănesc acordat de stat mamelor care au născut și au păstrat în îngrijire trei sau mai mulți copii. Proiectul de lege propus vizează în mod concret:

- * reluarea și indexarea alocației de sprijin pe toată viața pentru toate mamele care au născut trei sau mai mulți copii;

- * scutirea totală sau reducerea cu cel puțin 50% a taxelor și impozitelor plătite pe plan local de către aceste mame;
- * alte ajutoare și facilități legale.

Finanțarea drepturilor propuse a se acorda ar putea fi realizată prin alocarea de sume din Fondul național de solidaritate sau prin crearea unui fond special rezultat din profitul realizat de statul român la Fondul Proprietatea.

Având în vedere cele expuse mai sus, propunem spre dezbatere și aprobare Parlamentului României proiectul de lege privind ajutorul bănesc acordat de stat mamelor care au născut și au păstrat în îngrijire trei sau mai mulți copii.

INIȚIATOR

Deputat Gheorghe Udriște